

הגנה על אזרחים

14-20 באוקטובר 2009

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-20 באוקטובר:

- לאחר שישראל התירה השבוע יבוא של חומרים חיוניים לרצועה, דיווחה סוכנות UNICEF שהיא תתחיל לאלתר בעבודות הקמה של שני מתקני התפלת מים ברפיח ובחאן יונס. המתקנים יתמכו בפעולתן של שתי בארות ויספקו כ-50 מ"ק מי שתייה בשעה ל-40,000 תושבים ברצועת עזה.
- בית הדין הישראלי הגבוה לצדק פסק כי האיסור על תנועת פלסטינים בקטע באורך 2 ק"מ בכביש מס' 3265 (נפת חברון) איננו חוקי. הפסיקה מבוססת על ממצאי בית המשפט לפיהם הנזק הנובע מהאיסור, והמשיע על חיי היום יום של פלסטינים המתגוררים באזור זה, הינו בלתי מידתי בהשוואה לשיקולי הביטחון אשר הובילו להטלת האיסור.
- במסגרת עתירה שהוגשה לבית המשפט הגבוה לצדק, הודיעה המדינה על כוונתה להתיר ל-20 משפחות מביר אל עיד, קהילת שוכני מערות בדרום מזרח הר חברון, לשוב לבתייהם ולאדמותיהם החל מ-28 באוקטובר 2009. משפחות אלה גורשו מבתייהם על ידי צה"ל ב-1999 ומאז נמנעה חזרתם עקב אלימות שיטתית שהופעלה נגדם על ידי מתנחלים.

הגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית

ירידה בשעור הפציעות בקרב פלסטינים

במהלך תקופת הדיווח חלה ירידה משמעותית במספר הפצועים הפלסטינים בידי כוחות הביטחון הישראליים וזאת בהשוואה לשבוע הקודם; ירידה זאת ארעה בראש ובראשונה בשל סיום העימותים בירושלים המזרחית ובשכונות הסמוכות שהחלו ב-27 בספטמבר במתחם המסגדים.

השבוע פצעו הכוחות הישראליים בגדה המערבית 11 פלסטינים, כולל שני ילדים, בהשוואה ל-21 פצועים בשבוע שחלף, ובהשוואה לממוצע הפציעות השבועי העומד על 17 פצועים מתחילת שנת 2009. אדם אחד נפצע כאשר חיילים ישראלים תקפו פלסטיני במחסום עזון עתמה (נפת קלקיליה) לאחר שאדם זה ניסה, לכאורה, להיכנס לישראל ללא התר. עשר הפציעות הנותרות ארעו במהלך הפגנות המחאה השבועיות נגד הגדר בכפרים נעלין ובלעין (נפת המאללה) והכפר מעסרה (נפת בית לחם); הפציעות ניגרמו מפגיעתם של כדורי מתכת מצופים בגומי, תקיפה ופגיעת מיכלי גז מדמיע. במהלך ההפגנות ניפגעו גם שני אזרחים זרים ושוטר מג"ב ישראלי אחד.

כמו כן, במהלך השבוע ניהלו כוחות ישראליים 85 מבצעי סריקה ומעצר בכפרים פלסטינים, רובם בצפון הגדה (54); במהלך סריקות אלה נעצרו 62 פלסטינים בהשוואה לממוצע שבועי של 109 סריקות שבועיות ו-70 מעצרים, בהתאמה, מתחילת שנת 2009. על פי דיווח של צה"ל, חלק מסריקות אלה באו בתגובה לתקריות יידי אבנים על ידי פלסטינים בכלי רכב בעלי לוחיות זיהוי ישראליות.

אירגון זכויות האדם בצלם דיווח כי המשטרה הצבאית הישראלית פתחה בחקירה פלילית של חשדות לביצוע מעשי ונדליזם על ידי כוחות ישראליים בשמונה כלי רכב פלסטיניים בדרום הר חברון. כלי הרכב ששימשו, לכאורה, להסעת

פועלים פלסטינים לתוך ישראל ללא התרים, נינטשו כאשר אנשי כוחות הביטחון ביצעו מירדף אחריהם. שני קציני צה"ל האחראים לאזור זה הושעו מתפקידיהם בעוד החקירה תלויה ועומדת.

מסיק הזיתים נמשך: מתנחלים כרתו עצים ותקפו מוסקים

עונת מסיק הזיתים של 2009 שניפתחה בשבוע שעבר עומדת להסתיים בימים הקרובים עקב יבול דל ביותר, אשר על פי הערכות עומד על כ-10 אחוזים בלבד מהיבול בעונות שיא. בשל העובדה כי זוהי העונה החלשה במחזור הדו שנתי, ניצפה השנה יבול קטן, ואולם, תנאי מזג אוויר גרועים בתחילת השנה פגעו ביבולים עוד יותר. כתוצאה מכך, משך הזמן בו שוהים מוסקים פלסטינים בשדותיהם, בהשוואה לעונות קודמות, התקצר באורח משמעותי והדבר מפחית את סיכויי חשיפתם לאלימות מצד מתנחלים כמו גם להגבלות גישה. בנוסף, הרשויות הישראליות אימצו שורת צעדים להגנת החקלאים הפלסטינים מפני התקפות מצד מתנחלים, לרבות פריסת גדוד מיוחד של משמר הגבול באזורים רגישים.

למרות האמור לעיל, במהלך השבוע דווח על שש תקריות של אלימות מתנחלים במהלך מסיק הזיתים; בתקריות אלה לא נרשמו פצועים. התקריות כללו הטרדה, גניבת זיתים וכריתת עצים, בעיקר במרכז ובדרום הגדה. באחת התקריות, קבוצה כבת 50-60 מתנחלים ממעלה לבונה תקפה חקלאים פלסטינים מהכפר סינג'יל (נפת רמאללה) בדרכם למסיק הזיתים. כוחות ישראליים שנמצאו בשטח פינו את המתנחלים מהמקום ואיפשרו לפלסטינים למסוק את זיתיהם. בתקרית אחרת, לאחר שחייילים ישראליים עצרו שני מתנחלים בשל גניבת זיתים של כפר פלסטיני, כרתו מתנחלים ממאחז עדי עד 55 עצי זית בבעלות חקלאים מהכפר מוע'ייר (נפת רמאללה).

הגישה למטעי זיתים, בקרבת חלק מההתנחלויות או בתחומיהן ולאדמות הממוקמות בסמיכות לשערי הגדר, ממשיכה להיות מוגבלת. בצפון הגדה המערבית דורשות הרשויות הישראליות תאום מוקדם בין החקלאים לבין משרדי התאום והקישור (מת"ק) הפלסטיני והישראלי. השבוע מנעו כוחות הצבא הישראלי את כניסתם של חקלאים מהכפר עזמות (נפת שכם) למטעיהם בקרבת התנחלות אילון מורה משום שלא תאמו את כניסתם מראש.

זו השנה הראשונה שבה יושם משטר ההתרים בדרום הגדה המערבית, וזאת בהמשך להכרזת האדמות שבין הגדר לקו הירוק כשטח סגור ("מרחב תפר") בינואר 2009. המת"ק הפלסטיני דיווח כי כמחצית מ-420 הבקשות שהוגשו על ידי פלסטינים באזור עידנא (נפת חברון) לקבלת התר גישה לעצי זית, הגדלים באדמות מעבר לגדר, אושרו על ידי הרשויות הישראליות.

תקריות נוספות במעורבות מתנחלים

בנוסף לתקריות שדווחו לעיל, ארעו במהלך תקופת הדיווח חמש תקריות אלימות נוספות במעורבות מתנחלים, אשר בשתיים מהן נפצעו 16 פלסטינים.

ב-20 באוקטובר פרצו התנגשויות בין מתנחלים ופלסטינים בשכונת שיח' ג'ראח שבירושלים המזרחית, כאשר המתנחלים תקפו את האוהל של משפחת אל-גאווי שגורשה מביתה ב-2 באוגוסט 2009. כתוצאה מההתנגשות נפצעו 11 פלסטינים ונגרם נזק מה לרכוש. בהמשך התערבה המשטרה ועצרה חמישה פלסטינים וארבעה מתנחלים. תקרית זאת ארעה בעיקבות תגבור נוכחות המתנחלים במקום לקראת סוף עונת החגים היהודיים. בנוסף לכך, קבוצת מתנחלים מגילה שבירושלים המזרחית, תקפה ופצעה חמישה פלסטינים תושבי בית לחם, כולל שלושה נערים ששהו בגן ציבורי בסמוך להתנחלות.

כמו כן, במהלך השבוע תעדו אנשי OCHA ארבע תקריות של ידוי אבנים לעבר כלי רכב בעלי לוחיות רישוי ישראליות באזור רמאללה. באחת התקריות, בסמוך לכפר ח'רבתא בני ח'רת', נפצע מתנחל. בנוסף, צה"ל דיווח על 13 תקריות ידוי אבנים לעבר כלי רכב ישראליים, שחלקן הסתיימו בגרימת נזק לכלי הרכב. בנוסף, בתקרית ניפרדת נפצע קשה מתנחל כאשר בקבוק תבערה, שניזרק על ידי פלסטינים, פגע ברכב בו נהג בסמוך למחנה הפליטים אל-פואר (נפת חברון).

חשש מפני גירוש אפשרי נוסף העומד להתרחש בשייח' ג'ראח

גובר החשש מפני גירוש אפשרי של משפחה פלסטינית בת 5 נפשות, כולל ילד אחד, מבתם בשכונת שייח' ג'ראח בירושלים המזרחית. החשש גבר לאור העובדה כי פג המועד המצויין בצו הפינוי (15 באוקטובר) שהוצא לפני זמן מה. ב- 31 בדצמבר 2008 פסק בית המשפט המחוזי בירושלים לטובת קבוצת משפחות ישראליות הטוענות לבעלות על הקרקע עליה בנוי הבית בו מתגוררת המשפחה הפלסטינית. בתחילת אוגוסט 2009, גורשו מבתיהן בנסיבות זהות 53 נפשות בנות שתי משפחות פלסטיניות שהתגוררו בשכונה אחרת בשייח' ג'ראח.

הריסות מבנים בגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית

פלסטינים תושבי ירושלים המזרחית הורסו במו ידיהם שני מבנים, בית בשלבי בנייה ומאפיה, בשכונות ג'בל-מוכאבר ושועפאט, בהתאמה, וזאת בעיקבות צווי הריסה שהוציאה עיריית ירושלים למבנים אלה בשל היעדר התרי בנייה. מתחילת השנה נהרסו בירושלים המזרחית 47 מבנים מאותה סיבה והדבר הביא לעקירתם הכפויה של 201 בני אדם.

המנהל האזרחי הישראלי חילק תשעה צווי הריסה והפסקת עבודה בשל היעדר התרי בנייה בכפרים ג'יפטליק ונועמה (נפת יריחו) בשטח C שבגדה המערבית; הדבר מעמיד בסכנת עקירה כפויה 70 בני אדם, כולל 44 ילדים. ארבעה צווי הריסה הוצאו כנגד מבני מגורים ועוד חמישה צווי הפסקת עבודה הוצאו כנגד שני מבני מגורים, שתי מכלאות לבעלי חיים וחלקת אדמה שהבעלות עליה שנוייה במחלוקת בין פלסטינים שמעבדים אותה והרשויות הישראליות. מתחילת השנה נהרסו 180 מבנים בשטח C, והדבר הביא לעקירתם הכפויה של 319 בני אדם. למרות שמאז יולי 2009 לא בוצעו הריסות מבנים בשטח C, תלויים ועומדים יותר מ-3,000 צווי הריסה כנגד מבנים בבעלות פלסטינית, אותם ניתן לבצע בכל עת.

עידכון בנושא גישה ותנועה

במהלך השבועיים הקודמים תעדה OCHA את הסרתם של 12 מכשולי תנועה נוספים לאורך כביש 60 וכביש 325 באזור חברון; ההסרה המשמעותית ביותר מאפשרת ל-2,500 תושבים פלסטינים באזור חוואורה, צפונית לחלחול, גישה לכביש 60. בעיקבות הסרת מספר מכשולים בשבועות האחרונים, מספרם הכולל של מכשולי התנועה הפנימיים שנתרו בגדה המערבית עומד על 580 בקרוב.

ב-15 באוקטובר סגרו הכוחות הישראליים למשך מספר שעות את מחסום חווארה, השולט על הגישה הפלסטינית מכיוון דרום לעיר שכם וממנה, וזאת בעיקבות התרעה ביטחונית ממעלה גבוהה, לכאורה, שהתקבלה בסביבות העיר שכם. כתוצאה מכך דווח על תורים ארוכים ועל עיכוב ממושך של התנועה במחסום זה. מאז ה-7 ביולי 2009, הורשו כלל הפלסטינים לחצות מחסום זה ברכביהם, ללא חיוב בהתר; כוחות ישראליים מבצעים סריקות אקראיות בכלי הרכב ובקרב העוברים.

שינוי קטע של תוואי הגדר בירושלים; מחסום לזרוס ניסגר

לאחרונה שונה התוואי בקטע קטן של הגדר בסביבות ירושלים באזור אל-שאייה ועקב כך ניסגר מחסום לזרוס, שפעל באזור זה. כתוצאה מסגירת מחסום זה 30 משפחות בעלות תעודות זהות ירושלמיות, המתגוררות באזור והמפורדות מהעיר על ידי הגדר, נאלצות כעת לבצע עיקוף של 13 ק"מ על מנת להיכנס לעיר דרך מחסום אל-זעיים.

זה השבוע השני ברציפות שלא נרשמו נפגעים כתוצאה ישירה מהסכסוך; מקרי מוות ופציעה נוספים הקשורים במנהרות

זה השבוע השני ברציפות שלא נרשמו נפגעים ברצועת עזה כתוצאה ישירה מפעילות אלימה של ישראלים ופלסטינים. במהלך תקופת הדיווח תקף חיל האוויר הישראלי והפציץ מנהרה מתחת לגבול רפיח-מצרים; בתקיפה זו נפצעו ארבעה פלסטינים שעבדו במנהרות. על פי דיווח של צה"ל באה התקיפה בתגובה לירי רקטה על ידי חמושים פלסטיניים לעבר דרום ישראל. בנוסף, במהלך שתי תקריות שונות ברצועה, נהרג פלסטיני אחד ו-11 נפצעו כתוצאה מהתמוטטות מנהרות. מאז תום מתקפת "עופרת יצוקה" תעדה OCHA את מותם של 55 בני אדם בתקריות הקשורות במנהרות.

כוחות ישראליים המשיכו למנוע גישה של פלסטינים לשדות חקלאיים לאורך הגדר ולאזורי דייג מעבר לטווח שלושה מיילים ימיים וזאת באמצעות ביצוע "ירי אזהרה" לעבר חקלאים ודייגים פלסטינים. במהלך תקופת הדיווח פתחו ספינות של חיל הים הישראלי באש לעבר דייגים פלסטינים לפחות בארבע הזדמנויות שונות, תוך שהם מאלצים אותם לשוב אל החוף. כתוצאה מהגבלות אלה מושפעת לרעה באופן חמור עונת הסרדינים, המהווים 70% של הדגה, וזאת משום שהכמויות הגדולות של הסרדינים מצויים רק בטווח של מעבר לששה מיילים ימיים מהחוף. כתוצאה מכך נרשמה ירידה של 53% בכמות הדגה שנתפסה בחודש ספטמבר וזאת בהשוואה לאותו חודש אשתקד (ספטמבר 2008), לפני הטלת האיסור על דייג מעבר לשלושה מיילים ימיים.

יותר מ-800 סטודנטים פלסטינים ממתנינים עדיין לצאת את הרצועה למטרת לימודים בחו"ל

אירגון זכויות האדם הישראלי 'גישה' דיווח כי לאחר תחילת שנת הלימודים האקדמית במוסדות רבים להשכלה גבוהה ברחבי העולם, עדיין ממתנינים 838 סטודנטים עזתים לאפשרות לעזוב את הרצועה על מנת ללמוד בחו"ל. הסטודנטים אינם יכולים לצאת את הרצועה בשל אמות המידה המגבילות המיושמות במעברי ארז ורפיח, הנשלטים על ידי ישראל ומצרים, בהתאמה. מנתונים של משרד הפנים הפלסטיני בעזה עולה כי מתוך 1,983 הסטודנטים שהתקבלו ללימודים גבוהים בחו"ל ונרשמו מאז תחילת השנה לקבלת אשרות יציאה דרך רפיח, רק 1,145 הצליחו לצאת את הרצועה; 69 סטודנטים נוספים עזבו את הרצועה דרך מעבר ארז. מספר לא ידוע של סטודנטים לא פנו כלל לקבלת אישור יציאה דרך רפיח משום שלא עלה בידם להשיג אשרות כניסה למדינות היעד, המציבות כתנאי לקבלת האשרה קיום ראיון אישי בניציגות הקונסולרית שלהם בירושלים או בגדה המערבית, וזאת בשל סרובה של ישראל להנפיק להם אשרות יציאה [ולתתיר את מעברם מעזה לגדה המערבית דרך ישראל].

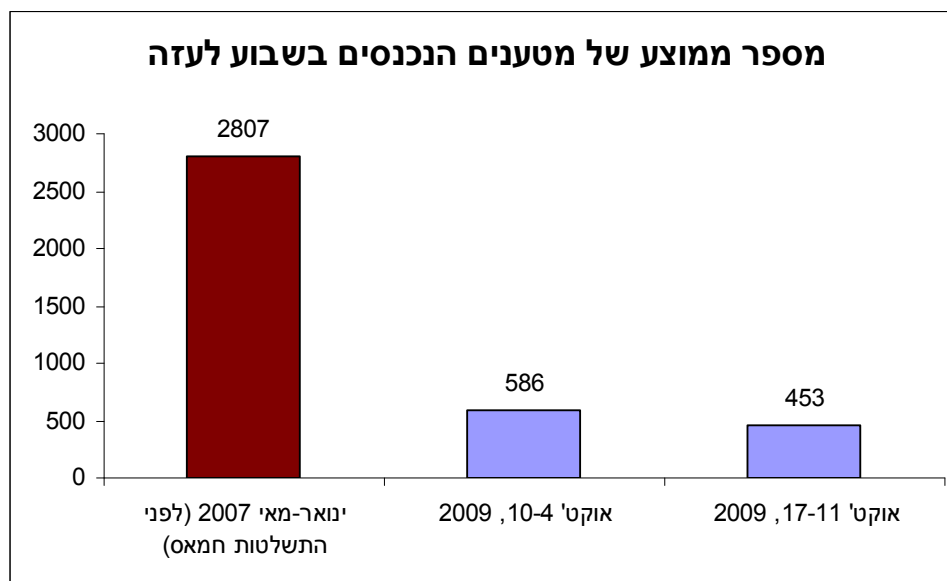
חשש גובר לנוכח הפחתת כמויות גז הבישול המיובאות לרצועה

יו"ר חברת הדלק העזתית הביע חשש כבד לנוכח החלטה שהתקבלה על ידי ישראל להמיר את צינורות הדלק בנחל עוז במערכת חדשה המותקנת במעבר כרם שלום. לדברי יו"ר החברה, צינור הדלק החדש בכרם שלום אינו מסוגל להזרים לרצועה את כמויות הדלק הדרושות על מנת לתת מענה הולם לצורכי הדלק של אוכלוסיית הרצועה; עקב כך, סביר להניח כי המעבר לכרם שלום יביא בעיקבותיו צימצום בכמויות הדלק התעשייתי והגז לבישול המוזרמים לרצועה, ולא יותר מקום להזרמת סולר ודלק [לכלי רכב]. למרות שמרבית הסולר והדלק הניצרכים ברצועה מיובאים כעת דרך המנהרות (ראו בהמשך) הרי שגז לבישול ודלק תעשייתי ניתן לייבא לרצועה רק דרך המעברים מישראל. יו"ר חברת הדלק של עזה העלה חשש ביחס לחידוש המחסור בגז בישול מאז תחילת אוקטובר, וזאת בעיקבות צמצום תדירות האספקה מחמש פעמים בשבוע לפעמיים בשבוע בלבד. ברצועת עזה מתקבלים כעת בממוצע כ-500 טונות של גז בישול בשבוע, המהווים 29 אחוזים בלבד מאומדן התצרוכת בפועל.

במהלך תקופת הדיווח הנוכחית הוכנסו לרצועה סה"כ 2.15 מיליון ליטר דלק תעשייתי, המשמש לתדלוק תחנת הכוח של עזה; רוב הדלק התעשייתי ניכנס דרך מסוף נחל עוז, שניפתח במשך יומיים בלבד, ואילו 350,000 ליטר הוכנסו דרך כרם שלום. בנוסף לכך, 4.77 טונות של גז בישול הוכנסו דרך נחל עוז. כמויות הדלק התעשייתי וגז הבישול שהוכנסו השבוע לרצועה מהווים 66% ו-26% מהצריכה המוערכת, בהתאמה. להוציא את השבוע שעבר, שבו לא הוכנס בכלל גז בישול לרצועה, כמות גז הבישול שהוכנסה השבוע הייתה הנמוכה ביותר מאז מחצית יוני 2009. מהתאחדות בעלי תחנות הדלק נמסר כי בעלי התחנות נאלצו לסגור את תחנות השירות בחלק מהימים במהלך השבועיים האחרונים בשל מחסור בגז בישול. במהלך תקופת הדיווח הנוכחית לא הוכנסו לרצועה סולר ודלק מישראל; סולר ודלק מצריים, המועברים דרך המנהרות בגבול עזה-מצרים, נותרו זמינים בשווקים מאחר ו-100,000 ליטר סולר ו-100,000 ליטר דלק מוכנסים מדי יום לרצועה.

ירידה ביבוא סחורות לרצועה; הממוצע השבועי של המטענים המיובאים נשאר נמוך מהצרכים (11-17 באוקט' 2009)

השבוע ניכנסו לרצועה סה"כ 453 מטענים (מטען=משאית עם נגרר אחד), כולל 64 מטענים (14% המיועדים לאירגוני סיוע לחלוקה למוטבים בלבד; כמויות אלה מהוות ירידה של 23% ביחס למספר המטענים שניכנסו במהלך השבוע שעבר (586). נתוני השבוע מהווים 16% מהממוצע השבועי של מטענים שניכנסו לרצועה מדי שבוע בחמשת החודשים הראשונים של 2007 (2,807), לפני השתלטות החמאס.

בדומה לשבועות קודמים, מוצרי מזון והיגיינה היוו את רוב היבוא לרצועה (412 מטענים מהווים 92% מכלל היבוא), כאשר שמונה האחוזים הנותרים כוללים כמויות מוגבלות של תשומות חקלאיות, חומרי אריזה, אספקה רפואית ומוצרים מתכלים נוספים שאינם מוצרי מזון. למרות שהכנסת חומרי בניין לרצועה נותרה אסורה כמעט לחלוטין, הוכנסו השבוע, דרך מעבר כרם שלום, שלושה מטענים של צינורות פלסטיק; זהו המשלוח הראשון של צינורות פלסטיק שניכנסו לרצועה מאז 11 במאי 2009.

סחורות חיוניות אחרות, כולל חומרים הדרושים לעבודות שיקום ושיפוץ (מלט, צינורות פלדה לבניין, זכוכית, עצים וכו'), חלקי חילוף לפרוייקטים לשיקום מערכות המים והתברואה, חומרי אריזה ופריטי ציוד נוספים הדרושים לתעשייה ולתחומי החשמל וטכנולוגיית המידע וכן כלי רכב, נותרו אסורות ליבוא או שהוכנסו מהן כמויות קטנות ומוגבלות. למרות שחלק מסחורות אלה מוצא דרכו אל הרצועה באמצעות הברחה דרך המנהרות, הרי שמנהרות

אלה אינן מהוות חלופה בת קיימא לחידוש תנועת הסחורות הסדירה דרך המעברים הרשמיים עם ישראל. זאת ועוד, הסחורות האסורות ליבוא דרך המעברים מוצעות בשווקי הרצועה בכמויות מוגבלות ובמחירים גבוהים ועל כן אין הן נגישות לכלל האוכלוסייה למרות זמינותן. במהלך השבוע לא הותר ליצא סחורות מהרצועה והמשלוח האחרון של סחורות יצוא עזב את הרצועה ב- 27 באפריל 2009.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2009_10_21_english.pdf